

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Nyilttéri cikkek
gármond sora után 25 kr.^{re} fizetendő.

Kiadó-hivatal:
lése, hová az előfizetések és hirdetések küldendőek.

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendőek.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Törzsvagyon az évre ájtott	6060 frt 96 kr
Ez évi bevétel	624 frt — kr
Kiadás	358 frt — kr
Az alapítókhoz csatoltatott	233 frt 94 kr
Év végén törzsvagyon	6294 frt 90 kr
Szolgáltatások kiadott	280 frt — kr
Könyvtár gyarapítására	71 frt 31 kr

A román ajkú ifjak Julia nevezetű irod. és segélyegyletének tagja volt ez évben 38. Vagyonuk könyvtárán kívül 332 frt 13 krt tesz. Évi jövedelme 311 frt 88 kr. Kiadása 214 frt 70 kr. Tartott 14 ülést. A tagok tudományos dolgozatai száma 25. Köztük 5 pályanyertes mű. Szellemi előhaladása észlelhető.

III.

Következik már, hogy egyetemünk tudományos segédesszéinek gyarapodásáról szóljak.

A hazai kedvezőtlen viszonyok, anyagi hiányok okozták, hogy az egyetem nem nyerte meg mindazt, mire mulhatatlanul szüksége van a végre, hogy a tudomány terjesztése és tovább művelése érdekében tovább haladjon.

Altalan érezzük a különben nem csekély könyvmennyiséget befoglaló könyvtár hiányos voltát. Az évenkénti gyarapodás sem teljes mértékben halad elő; azonfelül a régi, de ma is kutatások alapjául szolgáló könyvek nagy része hiányzik. Az e célra első években reményelt összeg meg nem adatható.

Különösen érzik a hiányokat az orvosok sikeres és korszerű tudományos működéshez azon intézetek, melyeknél ismételve, lelkesen szölk az alkalmakkal t. elődeim, melyekre néve kéri szót oly sokszor emeltek egyetemi tanáraink.

Az évenkénti feltérjesztendő költségvetésben befoglalta kiránatait a tekintetben az egyetemi karok dolgozatai alapján az egyetemi tanács. Pajdálom, nem kell sikerrel. Miként cselekedte ezt maga az egyetem összes tanártestülete az u. n. öt éves jelentésben, húzamos szünet után, a közelebbi évben kinyomtatott Miniszteri Jelentésben olvasható. Ebből látható meg a t. közönség, megítélheti a tényhozás, — a jelen és a jövő, megítélheti itt egyben másban az előhaladást, — s mily segédesszékkel a mily körülmények közt munkálkodtak ez intézet első éveiben.

Legfontosabb, a mit haladékosan jegyezhetünk fel az évről, hogy roszkatag vegytani intézetünk helyébe egy újnak és használhatóan szükséges voltát némt. Miniszter ur is belátván s belátván az országgyűlés, — az újnak építése munkába vétetett. Évrőre, mivel egy alapjában új épület költségének látózt, egy már meglévő szilárd épület megszerzését és átalakítását vette célba a kormányzat. Ily célból, az egyetemi tanács előleges tájékoztatója után, miniszteri bizottság jelent meg egyetemünkkel f. évi május hó első napjaiban, mely az egytt kiküldött miniszteri építészettel az ily célra felajánlott épületeket megtekintvén, a további intézkedést, hisszük, sikeresen készítette elő.

E nagyérdemű miniszteri bizottság itt má ködése, reménylünk és várjuk, jótékony hatású lesz egyetemünkre. Részletes gondai, türelemmel nyomozták e t. küldöttek egyetemünk intézeteinek hiányait, értékeiket tartották az egyet. tanácsnál, egyes karokkal, intézetek főnökeivel, ígéretet tettek a könyvtár részére nyarandó nagyobb pénzösszeg, újabb taneszközök s általában gyarapítások eszközése felől, s legjobb reményt hagytak magok tes hússágell ragaszkodott volna házához s nem csak az emberi eselődök, hanem az ördögök is megzdöttek. A kiket emberi alakban magával hozott volt, s a kik inkább akartak a pokolba visszazamenni s a tűzben perzselődni, mintsem e világban ennek az asszonyának az uralma alatt élni.

Ekép Roderigo a legnagyobbatlanabb és kellemetlenebb életet élte s rosz gazdálkodása által már is odáig jutott, hogy összes fölkelőit vagyongyan elköszült s már kezdett csak abból a reménységből élni, a mit a keletől és nyugatról várt összegekre épített. Hitele még jó volt s változka eszedegéit kölcsönt; de minekutána ezen az uton szűkegkép mind mályebben adósságokba merült, csakhamar mindazok gyanakodni kezdtek rá, a kik az üzleti forgalomban és életben értettek az efféle bujkálásokhoz.

Mikor aztán állása már jóformán ingadozóvá vált, egyszer csak érkezik a hír keletől és nyugatról, hogy Onesta asszony, egyik testvére, minden vagyonát, mit Roderigo rábizott, elvesztette a játékokban, a másik pedig minden portékáját magában rejtő biztosítatlan hajójával, visszatérő utján, odaveszett mindenestől a hullámokba. Alig futott a dolgonak híre, összefogtak Roderigo hitetelői, feltűnkben, hogy mindenét odavesztette, de, mintán, még nem tudtak egészen tisztába jöni a dologgal, a fizetések lejáratá ideje még nem érkezvén el, elhatározták, hogy gondosan őriztetik, nehogy, tanakodásaik eredményre jutása előtt, futással meneküljön körmeik közül. Másfelől Roderigo sem látott más menekülést szorultságából, pedig azt is tudta, hogy a pokol törvényét át nem hághatja, elhatározta tehát, hogy mindenesetre megözi. Reggelre kelve, tehát, egy gyors futó lóra vetette magát s mintán közel lakott az al Prato kapuhoz, azon sietve elmenekült.

(Folyt. köv.)

után arra nézve, hogy a mennyire a hazai segédforrások engedik, intézetünk gyarapítását és a kor szűkségeihez képest fejlesztését fogjuk.

Fontosabb építkezésünk ez évben egy volt: az életani intézetben tett átalakítási munkát, mely 1320 frtba került.

Ezenkívül több kisebb mértékű javítási munkát létesült. Az élet- és körvegytani intézet egy helyiségét új deszkapadozattal láttuk el, a vegytani intézetnél hasonló munkát tétettünk, a leíró és tájbunczani intézet gázvezetését megújítottuk. Az egyetemi tanácsoterm részére, egy díszes porcellán kemencét állítottunk be; egy csontszáritó és hullakamara építést a bonczani intézet mellett, a physikai intézet előadási termének bolt íve lebontatását, staktatúrall ellátását megindítottuk, valamint az állattani intézet fedelének javítását és az állattani szolga lakásának kitartoztatását is.

Ezenkívül a nm. miniszterium

1. Az életani intézet felszerelésére taneszközök és buyáratú műszerek beszerzése végett 600 frtot engedélyezett.

2. A jogkari dekáni hivatal mult évben megjavított bútorai költségében 265 frt 44 kr.

3. A bolcs. kar dekáni hivatalozójába bútorzat igazítására 150 frt 40 krt.

4. A mechanikai műhely számára 1 köröztő stb. megszerzésére 1500 frtot.

5. Villanyór órára 503 frt 90 krt.

6. Nyári javításokra és tisztogatásokra 1081 frt 90 krt.

7. A vegytani intézetnek egy Cailliet-gép költségéül 400 frtot.

8. Az élet-és körvegytani intézetnek évi általanyul 400 frtot.

Az egyetemi könyvtár állapotjára nézve kiemelem a következőket:

Az évi általany volt most is 4000 frt. A questori hivatal átszolgáltatót szokot módon is alapból 133 frt 35 krt. Ebből beszerztek 512 kötetet. Adományokból, a bel- és külföldi egyetemek iskolák ajándékain kívül: dr. Békési Ferencz 1110 köt. többnyire orvosi és természetűd. könyv. 2. Am. országgyűlési képviselő házáól az 1877. és 78. országgyűlés nyomtatványai 3. Az országos m. kir. statisztikai hivaltól ennek kiadványai 36 füzetben.

Nyitra állott a könyvtár naponként 5 órá. A látogatók száma folyton emelkedik. — Általában naponként 40—45 kötet változott. Az egyetemi hallgatók közül indexik letétele mellett háai használatra vitték ki könyveket 184-en. E tekintetben a forgalom a mult évhez képest kétszeresre emelkedett, a hallgatóknak csaknem fele használta a könyveket. Az Erdélyi Múzeum könyvtára gyarapítására 2000 frtot, kötetelésre 1000 forintot fordított.

Az egyet. könyvtár könyvei bekötésére 360 frt 10 krt fordítottak.

Az egyet. tanács működését következő adatokból láthatni.

Ö. cs. és ap. királyi Felségök legmagasb edzstmenyezője alkalmával hódolt üdvözlését a trón előtt kifejezte, mit Ö Felségök legkegyelmesebben köszönnel venni méltóztatott.

Trafort Ágoston miniszter ö nméltóságának egyetelenegy fia gyászos alkalmával részvétartat küldött.

Néhai dr. Máchik, Béla tanár özvegyéhez részvétartat intézett.

A mozgósított hallgatók érdekében, az azok egyet. hallgatója s vizsgázója ügyében felírásban javaslatot tett. Kiszökölt, hogy az orvos-és gyógyszerész hallgatók önkényzeti egy éves szölgálata itt helyben teljesíttessék.

A pályakérdések s díjiosztások ügyében változtatást eszközölt, mely legalább az első évben jó sikerűnek mutatkozott. Megkezdte tárgyalásait az előbbi évekről ki nem adott díjak felhasználására nézve is.

Általában teljes erővel azon volt, hogy az egyetem költségéi a kormánytól tekintetbe vétesenek, taneszközök és felszerelés tekintetében az intézetek és az egész egyetem gyarapodjék, és ez által iránta a közbizalom és az egyetem tekintélyes hatása nagyobbodjék, hogy hatását a haza minden osztályára s mind nagyobb mértékben megtehesse.

Mennyire megérdemlé a részben a közbizalmat, tanúsítja nem csak az előbb említett adat, mely szerint a magyar haza másik s nagyobb részéből is von körébe hallgatókat, hanem kivált a tanárok tudományos munkássága által is. Miképen mutatkozott a tanárkarok egyes tagjai tudományos munkássága: ide vonatkozó hivatalos közleményünkből fog részletesen kitűzni. Itt csak annyit kell és szabad önérettel kifejezni, hogy tanártársaink hazai és külföldi irodalmi téren, a nemzeti és egyetemes tudományosság előbbvitelében kellő és tisztességes részt vettek.

Különös elismerés illeti a helybeli orvos-és természettudományi társulatban működő tanártársainkat, kik dolgozataik s tudom. felolvasásai által, a nemcsak város és vidékei műveltebb közönségének nem kevés hasznos élvezetet szereztek s a tudomány erőlyes terjesztésére nagy hatással munkálkodnak.

Ezzel beszámolásomnak végét értem. Tisztelet tartásaim, a tisztelt közönség meg fog b-

osátni, ha röviden s talán nem kimerítőleg és nem összehasonlító részletességgel szóltam. A mit elfoglaltságomhoz s körülményeimhez képest mellőzöm kellett, vagy mellőzni hajlandó voltam, feltalálható lesz az egyetem statisztikájában, mely e jelentéshez csatolva fog közzétetni.

Most részemről nincs egyéb hátra, mint az, hogy az egyetem tekintetes tanácsának — mint volt kormányzó társamnak — s általában összes tanár társaimnak, szívem mélyből köszönetet mondjak. A minden módon elhárítani kívánt s kínos önmegtagadással vállalt, sok gonddal és nekem szokatlan kormányzó ügyességgel járó nehéz hivatal, nekem egy perczre sem tették keserűvé, sőt általában kíméletök által elég könnyűvé és élvezhetővé. Ennek köszönhetem, hogy ha nem önelégültlen, de kevesebb faldóssal teszem le e hivatal, mint a milyennel kezdtem.

Legyen itt ezért soha el nem enyésző hálám nyilvánosan kifejezve. Legyen kimondva, hogy az egyetemi tanács ily jóakarát, összes tanár társaim szívessége síromig felejtethetetlen és legfőbb díszekvésem lesz.

De legyen a t. közönség előtt is kimondva, hogy egy évi, minden irányban volt érintkezéseim s tapasztalatom alapján nyíltan és önértetesen mondhatom ki, hogy az egyetemnek, a kormányzó testületébe uralkodó egyetemes fűrdás kitarás és egyenes buzgódsága, előretörése által, szilárd és biztos eszellemi és erkölcsi alapja van, s tekintélye és hatása a jövőre biztosítja. És már is, annyival inkább, ha hiányai pótoltnai fognak, teljes hatással fog céljára munkálkodni és hazai s külföldi társával versenyezni.

Most átengedem a szölkést, mélyen tisztelt utódomnak az, 1879/80-diki tanévre megválasztott ngos rector dr. Brassai Sámuel urnak.

Bizodalommal és kegyelettel adtuk Ön kezébe az egyetem jövő évi kormányzását. Bizodalommal, mert Ngod testi erőt, hajlott kora mellett is, legfőbb és legszebb áldásaként megtartotta a Gondviselés; lelki erejére néve pedig bármely kartársától sem marad el. Kegyelettel, mert Önnek egy félszázadnál több időre terjedt önzetlen, kifáradhatatlan munkássága, a haza minden jobb érzésű fiának tiszteletét, szeretetét biztostította.

Legyen Ngod életén s munkásságán az élet Urának áldása!

BELFÖLD.

(Papválasztás.)

Szamosújvár, szept. 11. 1879.

Kopár Simon elhalálozásával megüresedett ezamosújvári örmény kath. plébánosi állomásra ma tette meg a városi képviselő testület a kijelölést.

Első helyre jelöltetett Bárány Lukács 38 szavazattal; második helyre Csákány Adeodat 12; és harmadik helyre Pap Tivadar 2 szavazattal. Egyszersmind a képviselőtestület egyhangu határozatával Voith Miklós, Szappanyos Miklós, és Gajdóczy Ferenc személyében egy bizottság küldetett ki, mely püspök urunk ö nagyméltósága előtt előszóval is fejezze ki városunk öhaját.

Nincs kéttségünk abban, hogy ö nagyméltósága városunk öhajának engedvén, az első helyen jelölt Bárány Lukácsot fogja kinevezni.

Egy bizottsági tag.

Andrássy és Törökország.

A „Hon” írja: Az ellenzéknek ismét fényes bizonyítékkal szolgálhatunk Andrássy muszka politikájáról és arról, hogy ö Törökországgal megsemmisítést mennyire tartotta feladatának. Magára egy török lapra („Vakit”) hivatkozunk e tekintetben és megvalljuk, nem csekély meglepődésünkre szolgál, hogy nemcsak a török közvélemény e hangjából, hanem számos jelekből is kitűnik, hogy ezen szerencsétlen birodalomnak álbáratoktól félrevezetett kormánya és népe végre felismeri valódi barátait és érdekeit. Nem egyszer hangulyzottuk, hogy az általános helyzetet tekintve, Andrássy politikája egy életképes Törökország fentartását özölözza, és ma, épen azon pillanatban, midőn csapataink a conventió alapján megközljük Novi-Bazárt, magától egy török lapról halljuk, hogy politikánk nem csak azt eredményezte, hogy az osztrák-magyar birodalom kezében tartja az általános európai politikai helyzetnek a kulcsát, hogy az új alapokra fektetett Törökország is azon férfutól várta érdekeinek biztosítását, ki ez annyiszor kárthozott politikát csinált. Sajnálattal látja a török lap Andrássy viselkedését és a következőkben adja elő nézeteit az általános európai helyzetről:

„A mostani politikai kérdések között legfőbb figyelmet érdemel az Ausztria és Németország közt mind érezhetőbb váló közelség, mely képes Európát politikailag két felé szakítani. Csak ezen szövetségben tekintik a hatalmak jövőbeli érdekeinek regulátorát. Mert mihielyt ezen szövetség létrejövendőt, illetékes tekintélyek nézése szerint Anglia is nyilvánítani fogja ábbéli kívánságát, hogy e szövetséghez csatlakozzék. Ha ily módon e szövetség hármas szövetséggé fogna átalakulni, ez a legnagyobb hasznára válnék Törökországnak, mely talán szintén e szövetséghez csatlakoznék.

Vannak ugyan kételkedők, kik azt mondják, hogy Anglia kívánsága: e szövetséghez csatlakozni, nem öszinte, mert Angolország tett ily szövetségi ígéreteket Oroszországnak is; de legyen bármint, — Európa politikai helyzetének kulcsa ez idő szerint Ausztria kezében van. — Miután e siker részben az Andrássy-féle politikának eredménye, mindannyian, kik e szövetségbe helyezik reményeiket, fájjalják a gróf bekövetkezendő visszalépését.”

Hogy továbbá Andrássy gróf mennyire halálös ellensége Törökországnak és mekkora „musz-kabarátt”, bizonyítja a „Pall Mall Gazette” közleménye is, mely szerint diplomatiai körökben azt beszélik, hogy a porta azért egyeztet bele a novibazári occupatioba, mert Ausztria-Magyarország egy titkos szerződésben ép egy biztosította Törökország európai birtokrészeinek megtartását, mint Anglia az ázsiai részekét.

A kabuli katasztrófa.

Londonból írják szept. 8-ról: Lord Derbynek igaza volt, midőn elvált lord Beaconsfield-től, kinek politikáját nem támogathatta többé; megmondá a kormánynak, hogy az angolok kétségkívül győzni fognak Afganisztánban, de bajuk csak a béke után fog kezdődni. Lehetne idézni lapokat, melyek megközlötték azt, a mi történt és a melyek határozottan kijelentették, hogy Jakub khánnak nincs befolyása, és a békét vele aláírni nem jelenti azt, hogy Afganisztánnal is aláíratott.

Az angol biztosító társulatok nem akartak biztosítást elfogadni Cavnari örmény életére, midőn a fanatikusok már kétszer ölték meg az angol küldötteket; ez rosz omen volt, mely borzasztó módon teljesedett. Ez a katasztrófa roppant élnék benyomást tett az angol lakosságra, mely ebben a reményben ringatta magát, hogy amoda lenn már minden befejeztetett. Ez kemény csapás a kormánynak. Lord Beaconsfield, ki Hughendenben volt, rögtön visszajött Londonba, a hol miniszteri tanácsot hívott össze. Lord Cranbrook Skóthonban van; a többi miniszterek faluznak, de nem messze.

Sir Ali tehát igazat mondott, midőn azt írta az alkirálynak, hogy nem kell félremagyarázni gondolatát, mert ha vonakodott elfogadni angol küldötteket és megengedni, hogy Kabulan teljatalnu angol miniszter székeljen, ez azért volt, mert az angol nem lett volna biztoságban. Azt hiszik, hogy a britt küldöttség egész személyzete lemeszároltatott és csak néhány katona menekült meg. Itt-ott vannak, kik azt mondják, hogy ha kutatnak a dolgot, megtalálják az intéző orosz kezét. Ez ostobaság, semmi egyéb.

Az angolok, kik az ázsiai dolgokat európai eszméik szerint itélik meg és kik nem ismerik sem Indiát, sem Ázsiát, sem az orosz politikát Ázsiában, össze-vissza beszélnek arról, a mit nem tudnak megítélni.

Hogy Jekub khán idézte elő a lázadást? az nagyon valószínűtlen. Azt hiszik, hogy a dolgok az által fajultak el, hogy angolok löttek az afgánokra, kik csak egy nem veszedelmes tüntetést intéztek, lármáztak és követek hajgáltak. Az az egy tény, hogy az emir képtelen saját fővárosában tekintélyét fentartani. Ezek ime gyümölcsei a háborúnak, melyre a conservatívek oly büszkék voltak!

Az occupatio.

Az occupatio körül baj van: Lővés nem dördült el, sőt ellenkezőleg, csapataink Plevljében a keresztény lakosság által rokonszenvesen fogadtak: de a török csapatok nem írtik ki az illető helyeket, hanem csapataink mellett azokat továbbra is megszállva tartják.

Szerajevóból f. hó 11-kén azt távirják a „P. Napló”-nak, hogy a török csapatok elvonulása tárgyában csak most kezdetnek meg a tárgyalások; a N. Fr. [P. levelezője pedig 10-óról Plevljéből részletesen letávirja a drámai jelenetet, mely e részben a török csapatok vezére s Killics tábornok között végbe ment. E levelező jelentése a következő:

Plevljét, az elhírhedt agitáczióális fészket, szept. 9-dikén csapataink ellentállás nélkül megszállották. A lakosságnak irántunk barátságos része az utolsó perczben azt határozta el, hogy nem áll ellen, s így Prijepoljét is haroz nélkül ériák el. Ugy látszik azonban, hogy a török kormány szándékosan akadályokat akart utunk elő gördíteni, mert a létesült s ratifikált bizottsági határozatok ellenére a 8 kompániából álló török megszálló csapatnak nem adott visszavonulási parancsot, miáltal a két katonai parancsnok között szörlődések támadtak, melyek csak Killics tók tapintatos és erőlyes föllépése folytán, katonai méltóságunk teljes megóvása mellett maradtak véres következesek nélkül. A megszállás a következőkép ment végbe.

Sept. 10-én reggeli 5 órakor a hadoszlopok megindultak. Mintegy félórát távolban Plevlje előtt várta be és fogadta a török hadparancsnok, Mustafa pasa Killics tábornokot. A város észak-keleti bemenetele előtt öt török csapat frontban volt felállítva, s várta csapataink meg-

érkezését. Plevlje sziklás magaslatok által körített völgykalanban fekszik, melyben termékeny szántóföldek s rétek vannak. Midőn hadoszlopaink zöme, melynek élén Killics tónok lovagolt a vezérkarral, a városba ért, a körül levő magaslatokat már megszállotta volt elővédünk s oldalfedetünk. Csak egy magaslatra, a városhoz délkeletre, melyen egy váras van, volt három török csapat felállítva. Midőn Killics száz lépésre ért a felállított diszszázadhoz, megállítatá a csapatot, fogadta a kaimakámot s azt kérdezte, hogy mikor fog a török megszálló csapat elvonulni? Általános meglepetésre Mustafa pasa azt felelte, hogy az elvonulásra nincs parancsa. Mintán Killics hasztalan hivatkozott a bizottság határozataira, s legalább egyelőre, míg távirati parancs érkezik, a magaslatok kiürítését követelte, melyek megszállását biztonságunk igényli, s Mustafa pasa ezt, hivatkozva az utasítások hiányára, megtagadta, sőt czélzatosan akadályokat akart emelni, Killics megszakitá a tárgyalásokat s így szólt: „A császár és király parancsára s a padisah megegyezésevel azért jöttünk, hogy Plevljét megszálljuk. Mint barátok akarunk hozzátok bevonulni. A padisah s a török csapatok iránti tisztelet és szeretet jelölül elléptetek az utóbbiak előtt.”

Csapatainknak kiadott a tisztelgési parancs szó, s a néphymnus hangjai között, Killics tábornok nem törődve Mustafa pasával, kivont karddal lovagolt el a diszszázad előtt, mely minden tiszteletnyilvánítással fogadta.

Mustafa pasa nem közelgett többé vezérkarunk felé. Miután még némely rendelkezés történt, csapataink a zenekarok játéka között, lobogó zászlókkal vonultak a városba. A keresztény papság, az iskolai ifjuság és sok keresztény a város bemenetelénél várt reánk s élénk zsviökkel fogadott minket.

Feltűnő volt, hogy a törökök fegyvertelenül állottak a házak előtt, s egyikök-másikuk a tábornokot üdvözli. A városban való átvonulás után csapataink egy része a sánczokkal ellátott magaslatra vonult. Itt imára vezényeltek, a néphymnus megszölkalt, s ö Felségének ezerszeres éltetése, mely a hegyek között visszhangzott, képezte az önépélyes jelenet befejezését s Killics tábornok a magaslatokra a 41. ezred két zászlóját rendelte, melyek a török tábor mellett telepedtek le.

A többi török csapat a nekik utalt tábori helyekre vonult; az utász század azonnal megkezdé a sáncz építését. 9 órakor az öt török diszcsapat a táborhelyre vonult, 10 órakor a kaimakam a hat bégből álló s több mint száz mohamedán által követett küldöttséget vezet be, mely a mohamedánok nevében a meghódolást fejezte ki.

Killics tábornok a megszállásra hosszabb beszéddel felelt, melynek tartalma s a tábornok szíves modora, ugy látszik, kielégíté a mohamedánokat, mert láthatólag meglegedve távoztak el. — A börtöket, melyek előbb zárva voltak, most ismét kinyitják; a lakosság nyugodt. Hirlik, hogy a török csapatok holnap vonulnak el.

Még fölemlítjük, hogy a török csapatokkal Obadiet tábornok hasonló tapasztalást tett, mint Killics. A nagy forosság elmúlt; ma a megszállott részekben nagy eső volt. Végül meg azt jegyezzük fel, hogy f. hó 9-én Boszniában nagy zivatar volt, mely a távirai öszeköttetést ugy megzavarta, hogy Szerajevóban az nap délután 3 órakor feladott sürgönyt csak másnap délben vetették, sőt a távirai zavar még akkor is tartott, mert a Szerajevóban 10-én d. e. 10. órakor feladott sürgöny csak este 6 órakor érkezett Budapestre.

† Rajner Pál.

A volt belügyminiszter, Rajner Pál, hontmegyei birtokán, Lontón, fájdalmas s gyógyíthatatlan betegségének szíven ejtett lövéssel vetett véget. Rajner több ízben volt képviselő az országgyűlésben, Hontmegyének alispánja volt, utóbb kőbiztos, majd belügyminiszter. A mióta a belügyminiszteri székét elhagyta, a politikától visszavonultan élt. Tragikus halálaese, mely részvetel köpes kelteni országoszierte. Béke hamvaival!

A szomorú esetről a „P-ó” a következő tudósítást kapta: Lontó, szept. 9-kén. A meglepő s szomorú hírt tudathatom, hogy Rajner Pál, a volt belügyminiszter, lontói birtokán ma, szeptember 9-én, d. u. 3 órakor, pisztolylövéssel véget vetett életének. A golyó szíven talált. Az okok eddig még ismeretlenek; de ugy látszik életuntás birta az öngyilkosságra. — Az utóbbi napokban folyton panaszkodott, hogy az élet oly sokáig tart! — A hivatalos vizsgálat a haláleset constatálása céljából, holnap, 10-dikén fog végbe menni.

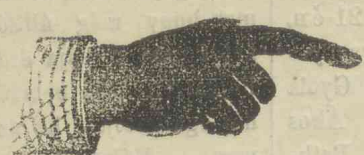
A mérnökös erdélyi utjokról.

Egyik fővárosi mérnök írja:

A kolozsvári nap, a mint ezt jeleztek, csakugyan egy folyt le, hogy bizonyára kirándulásunk legérdekesebbjei közé fog tartozni. A kolozsvári közönség oly szépen viselte magát, hogy ismét igazolta a híres erdélyi vendégzeretéről szóló közmondás.

Mennyi történelmi, mennyi regényes emlék tűnik fel előttünk, midőn végig járunk az érdekes Kolozsavár utcáin, Mátyás király szölketéséhez,

Cluj-Napoca.

Nürnbergi diszárak, lovagló- és vadász-kellékek,
lát- és illatszerek, dohányzó készletek.

ŐSZI IDÉNYRE

legújabb posztó-, filcz-kalapok fiuk és urak részére.

Fiu-kalapok darabja	1 frt 20 krtól, 3 frt 20 krig.
Uri-kalapok darabja	1 frt 80 krtól, 5 frt 50 krig.

FÉRFI-, NŐI- ÉS GYERMEK-CZIPÓK

legnagyobb raktára.

1 pár gyermek-czipő, bőr vagy brünel	1 frt 60 krtól, 3 frtig.
1 pár női-czipő, posztó, bőr vagy brünel	3 frt — krtól, 5 frtig.
1 pár férfi-czipő	6 frt — krtól, 9 frtig.
1 pár fiu-czipő	3 frt 60 krtól, 4 frt 50 krig.

CSAPÓ SÁNDOR

nagy árutárlata Kolozsvártt,
főter, „Nemzeti szálloda“ alatt.

Vidéki megrendelések legpontosabban teljesíttetnek.

UTAZÓ KELLÉKEK

1 darab női kézi táska, vászon- vagy bőrből	90 krtól, 10 frtig.
1 darab kézi uti táska, bőr- vagy vászonból	2 frtől, 20 frtig.
1 darab uti bőrönd	1 frt 50 krtól, 20 frtig.
1 darab uti faláda	4 frt 20 krtól, 18 frtig.
1 darab uti nyak-táska	2 forinttól, 8 frtig.

DIETMAR

nagy petroleum-lámpa raktára; — függő közönséges, finomabb éttermekben; — asztali, konyha- és falilámpák gyári árakban.

Iskolai kellékek

fiu- és leány-gyermekek számára.

Iskolai könyvtáskák leánykáknak	50, 60, 70 kr., egész 2 frtig.
Iskolai könyvtáskák fiuknak	55, 60, 70 kr., egész 1 frt 50 krig.
Rajzeszközök 1 frt 20 krtól 4 frt 50 krig.	Festékek dobozban 6 krtól egész 2 frtig.
	Toll-szekrények bádogból 20, 40, 50 kr., fából darabja 5 kr.
	Tenta-tartók, zsebhen hordhatók 20 kr. 1 frt 20 krig.
	Zsebkések nagyválasztékban 15 krtól egész 6 frtig.

Mindenféle háztartás és konyhaeszközök, acél-árak, gyermekjátékok, Thonet-féle székek, fauteuilek és kanapék hajtott fából.